

Krizový plán Základní školy Nedvědice

školní rok 2025/2026

Krizový plán školy je zásadním dokumentem určeným k řešení mimořádných situací, které mohou nastat v prostředí školy. Tento plán je integrální součástí Minimálního preventivního programu školy a je vypracován v souladu s:

- **§ 29 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon** – povinnost školy zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků,
- **§ 30 školského zákona** – školní řád a pravidla chování,
- **§ 22 školského zákona** – práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců,
- **§ 164 a § 165 školského zákona** – odpovědnost ředitele školy,
- **vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních**, ve znění pozdějších předpisů,
- dalšími souvisejícími právními předpisy (např. zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících).

Cílem plánu je zajistit jednotný a efektivní postup pracovníků školy při výskytu krizových situací, rizikového chování, sociálně patologických jevů nebo při závažném porušení školního řádu.

Tým pro krizové situace

- **Ředitel školy:** Mgr. Petr Punčochář (tel: 603 200 832, 566 566 223)
- **Zástupce ředitele školy:** Mgr. Bc. Eva Zemanová
- **Školní metodik prevence:** Mgr. Iva Sýsová (tel: 724 979 427)
- **Výchovný poradce:** Mgr. Bc. Leona Vejrostová (tel: 734 501 270)
- **Třídní učitelé**

Důležitá krizová telefonní čísla

- Integrovaný záchranný systém: 112
- Policie ČR: 158
- Záchraná služba: 155
- Hasičský záchranný sbor: 150
- Linka bezpečí: 116 111
- Dětské krizové centrum: 777 715 215
- Modrá linka: 608 902 410
- Linka pomoci: 475 603 390

Oblasti rizikového chování

Podle metodických doporučení MŠMT a § 29 školského zákona zahrnuje rizikové chování zejména:

- záškoláctví,
- užívání návykových látek (drogy, alkohol, tabák, včetně elektronických cigaret),
- šikanu a kyberšikanu,
- poruchy příjmu potravy,

- projevy diskriminace, homofobie, rasismu, xenofobie či antisemitismu,
- vandalismus, krádeže a násilí ve školním prostředí,
- domácí násilí a syndrom CAN,
- sebepoškozování a sebevražedné jednání,
- rizikové chování v dopravě.

Postupy při řešení vybraných situací

1. Záškoláctví

Úmyslné zameškávání školní docházky (§ 22 odst. 1 školského zákona – povinnost žáka docházet do vyučování).

Primární prevence:

- posilovat u žáků pozitivní vztah ke škole a vzdělání,
- vytvářet zdravé klima školy,
- nabízet mimoškolní aktivity,
- informovat zákonné zástupce o školním řádu (§ 30 školského zákona).

Omlouvání absence:

- viz školní řád

Postup při neomluvené absenci:

1. TU jedná se zákonným zástupcem, vyhotoví zápis.
2. Informuje VP a ŠMP, poté vedení školy.
3. Při opakované absenci: kázeňská opatření (§ 31 školského zákona), jednání s OSPOD.

Doporučené rady při zjištění záškoláctví:

- při podezření na záškoláctví ihned informován ŘŠ,
- zjištění příčiny,
- při hledání příčin si udělat dostatek času pro analýzu případu a spojit se zákonnými zástupci,
- účinná strategie je spolupráce rodičů, učitele a i poradenských pracovníků školy,
- pokud je důsledkem neúnosná školní situace - pokusit navodit změnu. Naplánovat dlouhodobá opatření, aby se situace neopakovala. (preventivní program, selektivní primární prevence),
- rozmáhá-li se záškoláctví ve větším rozsahu a máme-li podezření na hrozbu závislosti, spolupracovat s PPP a SPC, OSPOD, SVP, neziskové organizace,
- k vyřešenému případu se již nevracet a neprojevat nedůvěru. Domluvit se s rodiči na pravidelné komunikaci, aby bylo případné další záškoláctví odhaleno.

V případě, že žák/žákyně opustí školu během vyučování bez oznámení třídnímu učiteli (písemná omluvenka, Edookit), popř. učiteli daného předmětu, je postup následující:

- učitel – TU – vedení školy + VP + ŠMP,

- kontaktování zákonných zástupců,
- při prvním opuštění školy důtkou třídního učitele, pohovor se zákonnými zástupci, opakované opuštění školy důtkou ředitele školy, snížená známka z chování.

2. Užívání návykových látek

Zákaz dle školního řádu (§ 30 školského zákona):

- zákaz přinášení, držení a užívání alkoholu, tabákových výrobků a jiných návykových látek v prostorách školy i na akcích pořádaných školou,
- zákaz kouření včetně elektronických cigaret v celém areálu školy.

Primární prevence:

- preventivní programy na dané téma – komplexní dlouhodobé preventivní programy certifikovanými organizacemi,
- nácvik dovedností – umět odolat vrstevnickému tlaku, umět říci ne,
- zacílit preventivní aktivity dle věkových skupin,
- vložit preventivní témata do osnov některých předmětů (Ch - hoření, F – podtlak při kouření vodní dýmky, M – náklady na cigarety, Ov – význam a regulace kouření ve veřejném prostoru),
- tematické projektové dny – např. Den zdraví,
- DVPP pro pedagogické pracovníky.

Podmínky stanové školním řádem pro docházku do školy:

- Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků v budově i areálu školy a na činnostech organizovaných školou mimo areál. Žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé,
- přinášení do školy tabákových výrobků, kouření v areálu školy, totéž platí i při činnostech pořádaných školou mimo prostory školy,
- pití alkoholických nápojů,
- nošení, držení, používání návykových a zdraví škodlivých látek,
- přinášení nevhodných předmětů, věcí, které by mohly rozptylovat pozornost ostatních žáků při vyučování, dále které by mohly ohrozit zdraví a bezpečnost ostatních.

Škola je označena grafickými značkami s nápisem „Kouření zakázáno“ včetně textu o zákazu používání elektronických cigaret.

Doporučený postup:

- při zjištění užití látky oznámit v areálu školy a na mimoškolních akcích oznámit pedagogickému pracovníkovi, ten informuje zákonné zástupce,
- učitel – TU – MP + VP + ŘŠ – informace rodičům – v případě že zákonný zástupce nereflkuje a odmítá spolupracovat s pedagogickým pracovníkem - přizvání OSPOD, v případě potřeby Záchraná služba (volání z kanceláře školy) – zajistí ŠMP, návykovou látku odebere žákovi učitel a neprodleně jí odevzdá v kanceláři zástupců, kde bude vložena do obálky, zalepena a pokud hned nepřijede policie, bude uložena do trezoru školy a bude proveden zápis o nález - jméno majitele, popis látky,

množství, místo a čas nálezu, podpis svědka (svědků), poté jsou informováni zákonní zástupci žáka – volá ŘŠ popřípadě ZŘŠ,

- žák, podezřelý z držení a ze zneužití návykové látky, pokud jeho stav nevyžaduje lékařskou pomoc, musí být do příjezdu Policie ČR držen v izolaci pod dohledem pedagogického pracovníka nepřetržitě - neprovádíme osobní prohlídku,
- dochází k nabízení návykové látky – snížená známka z chování,
- je prokázáno, že žák užil návykovou látku – snížená známka z chování,
- doporučení kontaktu na odborníky (zajistí ŠMP).

Konzumace alkoholu či tabákového výrobku ve škole

- žák přistižen při konzumaci alkoholu/tabákové látky v prostorách školy, v době školního vyučování, nebo v rámci akcí školou pořádaných – zabránění v další konzumaci, výzva k ukončení rizikového jednání,
- v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou péči a volá lékařskou službu,
- pokud akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník dle školního řádu školy - sepsán stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol) – zapíše ŠMP,
- v případě neschopnosti žáka pokračovat ve vyučování – pedagogický pracovník kontaktuje zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl,
- zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol/tabákový výrobek ve škole i v případě, kdy je žák výuky schopen výuky,
- jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSSZ.

Nález alkoholu či tabákového výrobku ve škole

- o nález všichni uvědomí vedení školy,
- nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu,
- zpracují stručný záznam o události.

Doporučený postup:

- učitel neprodleně informuje TU, VP, ŠMP a vedení školy,
- kontaktují se zákonní zástupci,
- při ohrožení zdraví volat ZZS,
- návyková látka se zajistí, sepíše se záznam, případně přivolá Policie ČR (§ 29 odst. 2 školského zákona),
- kázeňská opatření dle závažnosti (§ 31 školského zákona).

3. Šikana a kyberšikana

Opakované a úmyslné násilí fyzické, psychické nebo sociální povahy (§ 29 školského zákona – povinnost zajistit bezpečné prostředí).

- všichni pedagogičtí pracovníci školy při svém kontaktu se žáky při vyučovacích hodinách i mimo ně, v areálu školy a na mimoškolních akcích sledují chování žáků vůči sobě navzájem, ve vztahu k žákům zachovávají profesionální přístup. Zvýšenou

pozornost je třeba věnovat nejen přímým, ale především nepřímým znakům šikanování,

- TU je v pravidelném kontaktu se žáky třídy, zajímá se o problémy žáků a o jejich vzájemné vztahy. V případě výskytu konfliktů se pokouší zjistit jejich příčinu a zamezit dalšímu rozvoji. V případě podezření na výskyt šikany nebo chování, ze kterého by se mohla šikana vyvinout, neprodleně každý z pedagogů o věci informuje třídního učitele,
- TU ihned informuje VP a ŠMP a upozorní na problém všechny pedagogy, kteří se třídou pravidelně pracují, požádá je o spolupráci při sledování třídy,
- TU se ve spolupráci s VP pokusí získat více informací o vývoji vztahů mezi žáky třídy. Způsob projedná s VP. Žádný z pedagogů žáky nebude předem v této věci kontaktovat ani provádět vyšetřování,
- VP o situaci informuje vedení školy. Při potvrzení podezření na výskyt šikany výchovný poradce/školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy provedou hlubší vyšetření situace,
- pokud se vyšetřováním prokáže výskyt šikany v třídním kolektivu, je nutná důsledná ochrana oběti, popř. obětí,
- nejprve veden rozhovor s oběťmi a svědky – kdo je agresor, kolik je agresorů, kdo je aktivní účastník šikanování, co, kdy a jak dělali obětím agresori, jak dlouho šikana trvá,
- rozhovor s agresorem/agresory – vede ŘŠ/ZŘŠ s VP/ŠMP,
- telefonické oznámení rodičům agresorů,
- potrestání agresora – domluva ŘŠ, ZŘŠ, VP/ŠMP, TU,
- informování třídy o výsledcích vyšetřování včetně dalšího postupu a kázeňských opatření pro agresory. S výsledky vyšetřování jsou vedením školy seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci,
- práce se třídou – VP/ŠMP, školní psycholog/školní speciální pedagog,
- Informace třídě předá vedení školy ve spolupráci s VP a TU, ochranu oběti a sledování třídy zajistí všichni pedagogičtí pracovníci. VP + TU + popř. vedením školy informuje o výsledcích vyšetřování a dalším postupu zákonný zástupce agresora (agresorů), ale také zákonný zástupce oběti.

Primární prevence:

- vytváření a udržování bezpečného prostředí
- předcházení vzniku
- práce se školním klimatem
- nastavení a dodržování pravidel
- preventivní program
- pracovat s agresorem i obětí šikany

Nápravná opatření:

- výchovná opatření
- individuální výchovný plán agresora
- převedení dítěte do jiné pracovní skupiny
- doporučení zákonným zástupcům spolupráce s ambulantním střediskem výchovné péče
- podání návrhu na OSPOD

Podmínky stanové školním řádem:

- viz školní řád

Doporučený postup:

- zajistit ochranu oběti, sledování třídy, v případě kyberšikany kontaktovat operátora mobilní sítě či zřizovatele www stránek,
- zajistit dostupné důkazy,
- učitel – TU – ŠMP + popř. VP + ŘŠ/ZŘŠ, popřípadě PČR, Záchraná služba, OSPOD – zajistí ŠMP, práce se třídou MP z PPP – zajistí ŠMP,
- informovat rodiče oběti a agresora – předání kontaktů,
- možná spolupráce s PPP a SVP, organizacemi zaměřujícími se na tuto problematiku, popř. s dalšími odborníky (psycholog, psychiatr).

Postup školy shrnutí:

1. Pedagog zaznamená podezření a neprodleně informuje TU
2. TU ihned informuje VP a ŠMP
3. Případ se vyšetřuje ve spolupráci s vedením školy
4. Je-li šikana potvrzena: ochrana oběti, kázeňská opatření vůči agresorovi (§ 31 školského zákona)
5. Informace zákonným zástupcům oběti i agresora
6. Spolupráce s PPP, SPC, SVP, OSPOD, Policie ČR podle závažnosti

4. Další krizové oblasti

Domácí násilí, CAN:

- při podezření informovat ŘŠ, OSPOD a Policii ČR, nekontaktovat zákonné zástupce bez vyhodnocení bezpečnostní situace,
- jednání se svědky + zápis,
- navázat kontakt – pokud se nedaří kontaktovat PPP,
- doporučit Linku bezpečí,
- pedagogický pracovník – TU – VP/ŠMP – vedení školy,
- zápis o jednání,
- při podezření, že žák je vystaven takovému jednání - informujeme OSPOD, Policii ČR (158) a popř. ošetřujícího lékaře,
- nekontaktujeme zákonné zástupce - zajistit ochranu oběti,
- Všechny postupy řešení jsou individuální, v jednotlivých případech postupujeme podle momentální situace a závažnosti případu, vždy ale se souladem s Metodickým doporučením MŠMT.

Vandalismus a krádeže:

- škody dle občanského zákoníku, oznamovací povinnost Policii ČR

Jak postupovat preventivně proti krádežím

Krádeže jsou protiprávním jednáním, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho

zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil. Nošení cenných věcí (zejména věcí malých

rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení.

Škola žákům doporučuje cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním do školy nenosit, případně je mohou odkládat na místa k tomu určená, např. u třídního učitele.

Pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči

svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem:

- pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného,
- náprava vztahu mezi poškozeným a zlodějem – vrácení věci, omluva,
- informovat zák. zástupce až po zjištění příčiny, která k tomu žáka vedla,
- řeší ŘŠ/ZŘŠ, VP/ŠMP, popř. PPP, OSPOD, Policie ČR,
- věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR),
- v případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu:

Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti. V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody

- jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka,
- informovat ŘŠ, ŠMP, VP, TU,
- v případě, že viníka škola zná, bude na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody,
- v případě, že viník poškodil školní majetek úmyslně a nejeví žádnou snahu o nápravu – kontaktujeme rodiče,
- v případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou,
- kontaktování OSPOD – v případě, že se jedná o opakované jednání a výchovná opatření, která zvolila škola, nemají žádný účinek,
- kontaktování Policie ČR – v případě, že škoda je patrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není schopna vlastními silami dopomoci k nápravě.

Poruchy příjmu potravy a sebepoškozování:

- individuální přístup, doporučení odborné pomoci, informování zákonných zástupců, při odmítnutí spolupráce oznámení OSPOD,
- rozvíjí se pomalu a nenápadně, váhový úbytek, zvracení, nepřiměřené cvičení – důležitá je vhodná včasná intervence u těchto rizikových jedinců,
- v případě podezření - jednání se žákem (žáky) – individuální přístup a nabídka možností řešení, zápis, popřípadě informace zák. zástupcům,
- učitel zprostředkuje zpětnou vazbu o některých jídelních zvyklostech, učitel (zejména učitel TV) může pomoci předcházet šikaně pro fyzický vzhled a výkon,
- v případě potřeby zprostředkovat kontakt se psychologem či lékařem, doporučení kontaktů rodičům a žákovi.

Sebevražedné jednání:

- podpůrný rozhovor, doporučení odborné pomoci, okamžité informování vedení školy a zákonných zástupců, v závažných případech volání ZZS

Varovné znaky sebevražedného jednání

- Vyhýbání se kamarádům, loučení se, vyhledávání info o sebevraždě či smrti, sebepoškozování, zanedbaný vzhled, zhoršený spánek a soustředění se, změna chuti k jídlu, zhoršený prospěch, rizikové chování, změny nálad, úzkostnost, apatie, pasivita, dopisy na rozloučenou, básně s tématem smrti.
- Důležitý je podpůrný rozhovor se žákem – nesoudit, nenutit, vyjádřit zájem o žáka, důvěru, nabídnout možnosti, hovořit o problému.

Prevence ve škole

- Pozitivní klima
- Dostupnost informací
- Podpora duševního zdraví

Pozůstalá třída/škola (zemře někdo ze školy)

- Informace předána ŠMP/TU – komunikace s rodičem – odkazy na odborníky, vyjádření soustrasti, osobní věci dítětem informace učitelům – dle domluvy se zák. zástupcem.
- Schůzka ŠPP + ŘŠ, možnost přizvat externistu, domluvené postoj školy – info předat ostatním kolegům – mimořádné třídní schůzky a sdělení info.
- Práce se třídou – klima třídy.

Bezpečnostní incidenty a úrazy:

- povinnost školy sepsat záznam (§ 29 školského zákona), informovat zákonné zástupce a zřizovatele, případně IZS.

Násilí, agrese ve školním prostředí

Třídní učitelé se zaměřují na identifikaci žáků, kteří spadají do rizikové skupiny s násilnickými sklony, je komplexní a zvažovat by se měly zejména následující **faktory, které mohou posilovat násilné chování**:

- fascinace mediálním násilím, zbraněmi a výbušninami,
- snížená schopnost lítosti,
- hrubé chování k ostatním lidem i zvířatům,
- nedostatek pozitivních vztahů k dospělým a ke škole,
- onemocnění spojená s možnými ataky násilného a nekontrolovaného jednání.

Sebepoškozování

- záměrné a opakované ubližování si ve snaze vypořádat se s nepříjemnými duševními stavy,
- zraňování vlastního těla.

V obou případech TU, VP, ŠMP projednají situaci a následně TU informuje zák. zástupce (vždy když dítě výrazně zhubne, opakovaně přistiženo při zvracení, sebepoškozuje se. Pokud zák. zástupce odmítá řešit situaci, informuje škola OSPOD.

Kontakty pomoci: Linka důvěry, Síť organizace STOB (redukce nadváhy – programy pro rodiny), Krizové centrum RIAPS, Anabell, Dětská psychiatrická klinika

Rizikové chování v dopravě

- V rámci prevence žáky v rámci výuky vzděláváme v dopravní výchově.

Extremismus rasismus, xenofobie, antisemitismus

- O výskytu daného jevu informovat ŘŠ/ZŘŠ, VP/ŠMP, TU – určení dalšího postupu.
- Zjistit hloubku přesvědčení/ postojů – jedince, v kolektivu třídy.
- Vyvolat diskusi o tématu – odhalit příčinu.
- Vystoupit proti projevům intolerance.
- Zaměřit výuku na tento problém, pozvat experty.
- Informovat rodiče – TU.
- Informovat policii ČR v případě podezření na činnost a formy násilí.

Bezpečnostní incident:

- jedná se o mimořádnou událost ve škole,
- krizový tým – zmíněn na první straně,
- zajistit odbornou pomoc – kontaktovat psychology, krizové interventy, možnost konzultovat s jinými školami,
- vytvoření individuální komunikační linky pro zasažené rodiny – jeden mluvčí – VP,
- pravidelná setkání,

- osobní a písemná komunikace – aktualizace přijatých opatření,
- zajistit školení pro pedagogy,
- pravidelné vyhodnocení přijatých opatření – 1x za 2 měsíce.

Přístup k žákovi, který se stal obětí trestného činu:

- zvolit jednoho z pedagogických pracovníků pro kontakt se žákem, školení – jak komunikovat s obětí a o právech obětí,
- nabízení opakované pomoci,
- možnost vytvoření individuálního vzdělávacího plánu,
- chránit soukromí žáka,
- připravit info balíček pro rodiče (kontakty na poradny, seznam práv obětí, kontakt na určeného pracovníka školy, info o možnostech úprav studia,
- kontakty viz 1. strana Krizového plánu,
- odborná pomoc: poradny pro oběti, probační a mediační služba, advokáti, dítě může využít služeb i bez vědomí rodičů! – pouze k zastupování advokátem musí být sepsán souhlas zák. zástupce.

Evidence a dokumentace

Vždy musí být:

- sepsán písemný záznam o události,
- záznam z jednání se zákonnými zástupci,
- informováno vedení školy, v nutných případech i zřizovatel a Školská rada.

Praktický výcvik

Škola pravidelně zajišťuje:

- školení první pomoci pro zaměstnance (DVPP) – dle rozhodnutí ŘŠ,
- nácvik evakuace a krizové komunikace,
- vzdělávání žáků v oblasti prevence rizikového chování a BOZP.

Závěr

Tento krizový plán je závazný pro všechny pedagogické i nepedagogické pracovníky školy. Vymezuje jednotný postup v souladu s právními předpisy a metodickými doporučeními MŠMT a je pravidelně aktualizován.

Vypracovala: Mgr. Iva Sýsová (metodik prevence)